

Are Karlsen har skrevet boka Foreldrelappen, er trebarnspappa og bosatt i Horten. Han er utdannet med hovedfag i helsevitenskap og arbeider som seniorrådgiver for Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir).

Artikkelen er illustrert av **Siri Anett Olsen**.

Hvordan korrigerer barnet?

Korriger barnet på virkningsfulle måter!

Hvordan korrigerende tilbakemeldinger gis til et barn, er avgjørende for om de vil ha en ønsket effekt eller ikke. Hvis de korrigerende tilbakemeldingene ikke fungerer slik at barnet faktisk endrer sin atferd, har de ingen funksjon, utover å bidra til å skape en lite hyggelig stemning. Det finnes med andre ord smarte og mindre smarte måter å formidle korrigerende tilbakemeldinger på.

Et ufravikelig prinsipp når det gjelder korrigerende tilbakemeldinger, er at de bør rettes mot den atferden en ønsker å endre, ikke være generell kritikk av barnet. Tilbakemeldingene må med andre ord siktes inn mot den negative atferden, ikke mot barnet. Dersom et barn har rotet ut alle bøkene i bokhylla i stua, kan en tilbakemelding som retter seg den gale handlingen være: «Det er dumt å rote ut alle bøkene fordi de kan bli ødelagte. Det får du ikke lov til.»

En tilbakemelding som går på barnet, og som ikke bør gis, kan være: «Du er dum som roter ut og ødelegger bøkene!» Kommentarer som formidler at barnet er dumt, slemt, udugelig og lignende bør aldri gis.

Et annet viktig moment i forbindelse med korrigerende tilbakemeldinger er at de bør formidles på en rolig og kontrollert måte. Uansett hva barnet har gjort eller hvor sint barnet er, bør den voksne beholde roen. Korrigerende tilbakemeldinger bør i størst mulig grad gis uten at en som voksen hever stemmen vesentlig. Tilbakemeldingene bør gis med et informativt tonfall, tilpasset barnet språkforståelse.

Høylutt skrikning og utskjelling er normalt lite hensiktsmessige måter å formidle tilbakemeldinger på. Høy stemmebruk har flere negative sider. Barn som ofte blir utsatt for høy stemmebruk og kjefting, blir i stor grad vant til det. En voksen som bruker høy stemme som sitt første valg når korrigerende tilbakemeldinger til barnet er nødvendig, har ikke høy stemme som «noe ekstra på lager» i en kritisk situasjon. La oss tenke oss at et barn slår løs på et annet barn uten å vise mine til å gi seg. Den voksne roper: «STOPP!» Et barn som ikke er vant til høy stemmebruk, vil skvette til og skjønne at «nå er det alvor».

Korrigerende tilbakemeldinger bør også ofte etterfølges av eller inneholde forslag til alternativer

for barnet. I mange tilfeller er det ikke nok at barnet blir fortalt hva det ikke skal gjøre, det bør også bli fortalt hva det kan eller skal gjøre. Dette bør alltid gjøres i situasjoner der barnet er usikker på hva det kan gjøre. Om ei lita jente for eksempel «surrer» rundt i huset uten å ha noe å finne på, og til slutt starter med noe hun ikke får lov til, bør den voksne i tillegg til å fortelle henne at det ikke er lov, også komme med ett eller flere alternative forslag til ting hun faktisk kan finne på.

Korrigerende tilbakemeldinger bør helst gis mens den uønskede handlingen pågår, eventuelt umiddelbart etterpå. Dette er spesielt viktig for små barn med begrenset språkforståelse. Om en liten gutt får en korrigerende

tilbakemelding lenge etter at han har gjort noe galt, vil han ofte ikke forbinde tilbakemeldingen med den handlingen den er ment rettet mot. Når det gjelder eldre barn som de voksne ikke er sammen med hele tiden, vil en selvfølgelig i mange tilfeller måtte ta opp ting barnet har gjort i etterkant.

Korrigerende tilbakemeldinger bør opphøre etter at barnet har sluttet med den handlingen tilbakemeldingene var rettet mot. Om korreksjonene ikke opphører etter at barnet har sluttet med handlingen, blir de bare oppfattet som kjefting og masing, uten å være informative eller ha noen læringsmessig effekt.

